

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopolni naj se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Troje adresnih načrtov.

y. Pred nami leže tri adrese, s katerimi odgovarjajo na prestolni govor večina in manjšina državnega zbora in gospodska zbornica. Vse tri so tako rekoč odmev cesarskih besed, le da jim vsaka stranka dostavlja svoje misli in želje in v njih razvija svoj program. Najiminennejša adresa je gotovo tista, za katero stoji večina poslancev, ne le relativne, ampak absolutna večina, kajti vlada se rada ali nerada mora ravnati po večini, vsaj v glavnih potezih svojega delovanja. Zato smo težko pričakovali načrt večine, ker smo se bali, da morda ne bode družega, kakor parafraza prestolnega govora in da se v adresi ne bodo poudarjale ravno tiste točke, za katere se bori sedanja večina. Tem prijetnejše iznenadil nas je načrt, kateri je sestavil česki poslanec Zeithamer in ga z malimi spremembami potrdil adresni odsek.

Kar se je dolgo pogrešalo in zaradi česar so nasprotniki oponašali večini, da je le iz opozicije do liberalcev skupaj skrpana, a da se ne more zjediniti o nobenem programu, to se je zdaj zgodilo in v javnih besedah izreka večina svoj državno-pravni in politični program. Po uvodu, v katerem omenja avstro-ogerske nagodbe, privilegij avstro-ogerske banke, brambeno postavo in skrb za vojaške vdove in sirote, preide na državno organizacijo in poudarja avtonomijo kronovin in dežel s sledečimi znamenitimi besedami:

„Preverjeni, da je v zgodovinskem razvoju in državno-pravnem jamčenju neločljive skupnosti vseh kronovin in dežel utemeljena jednotnost države prvi in najpotrebnejši pogoj njene moči na zunaj, blagostanja in prospeha njenih dežel in narodov, smo tudi še dalje preverjeni, da bode z organskim razvojem na isti podlagi sloneče avtonomije kronovin in dežel moč države se zelo pospeševala. Zaradi tega smo tudi s hvaležnostjo in zaupljivo pomirjenostjo začeli izrek Vašega veličastva, da bode nepremisljiva naloga Vašega veličastva vlade, da, braneča jednotnost in moč države, podeli vsem deželam in narodom gojitev njihovih duševnih in materialnih interesov.“

Naslanja se na cesarjev izrek, zahteva adresa od vlade popolno ravnopravnost.

„Za gotovo smemo torej pričakovati, da bode vlada Vašega veličastva ravnopravnost vseh narodov, katera je zagotovljena v državnih temeljnih zakonih, odkritosrčno (rückhaltlos) izvela na šolskem polju, kakor v vseh zadevah javnega življenja.“

Na tem ravno je hiral sedanji vladni sistem, da dejanja neso bila v soglasji z besedami in da baš vladni organi neso izvajali ravnopravnosti, da je res človek moral dvomiti nad pošteno voljo vlade same, ker je vendar čudno, da bi ministri ne mogli ukrotiti svojih podložnih uradnikov.

Govorec o šolstvu sploh obeta adresa, da bode zbor svojo največjo skrb obračal na gojitev splošne in strokovne omike in pospeševal ona razširjanja na šolskem polju, katera so se dozdej teško pogrešala in pri čemer se bode enakopravno oziralo na vse državne dele. — Torej upamo, da dobimo tudi za Kranjsko kakšno obrtno šolo v Ljubljani in kakšno strokovno šolo v krajih, kjer je hišna ali domača obrtnija že razvita.

Adresa potem preide na gospodarske razmere in na sredstva, spraviti jih na boljši tir.

„Z zapovedujočo potrebo silijo gospodarske razmere, kakor poljedelca in njegove produkcije, kakor industrije in obrta, da se ukrenejo izdatna sredstva v obrambo teh pridobitnih strok. Huda kriza ni samo v naši državi, a pri nas z dvojno silo in preteče zadela je vse stroke poljedelske produkcije in ne preti samo obstanku zemljelastnikov, marveč tudi blagostanju one prevladujoče večine prebivalstva, katere življenske in pridobitne razmere se posredno ali neposredno naslanjajo na poljedelstvo. Da cena surovini sploh pada, to je v zvezi s propadanjem važnih gospodarskih strok, s pogubljivimi posledicami brezmerne hipotečne obremenjenosti zemljišč in z neprestano množičimi se bremenami za javne namene.“ —

„Radostno pozdravljamo, da Vašega veličastva vlada pripravlja celo vrsto zakonskih predlogov, kateri imajo namen pospeševati poljedeljske, obrtne, industrijske in trgovske interese. Temeljito posvetovali se bodemo o vladnih predlogih, katerim je smoter ohranitev in ojačenje kmetskega stanu po specialnih postavah primernih njegovim posebnim potrebam in razmeram in ki se bodo ozi-

rali sistematično tudi na ostale mnogobrojne vrste agrarnega zakonodajstva. Iz vsebine teh zadev izhaja, da so v prvi vrsti deželni zbori poklicani k sodelovanju.“

Agrarno zakonodajstvo se bo res moralo temeljito pretresavati, da ne bo koncem šestletne dobe tega zbora ostalo glede zakonov vse pri starem in da kmetski stan ne bode popolnoma uničen. Ako se ne najdejo sredstva, s katerimi se kmet reši bremena hipotečnih dolgov, mu bode le malo pomagano z vsemi drugimi postavami.

Dalje poudarja adresa carinske pogodbe, naredbe pri prometu in železnicah, predloge v zboljšanje položaja delavcev, justično zakonodajstvo, ravnotežje v državnem gospodarstvu, katero se naj doseže po štedljivosti v izdatkih in obdačenju tistih krogov, ki so do zdaj bili še premalo obdačeni.

Tako tedaj se glasi adresa večine. Mirno in dostojno pové, kako naj bi se v prihodnje vladalo v prid države in narodov. Vsaka beseda je dobro premišljena in kar ni naravnost povedano, bere se mej vrstami. Večina si je določila program za prihodnjo dobo, vlada pa se bo morala resno po njem ravnati, če hoče, da jo večina podpira še za naprej.“

Ves drugačen duh veje iz adrese liberalne stranke, katera je v tej dobi še bolj v manjšini, kakor poprej in še slabejša, ker je sama mej seboj ločena v dva tabora. Cela adresa ni družega, nego rekriminacije na večino in strastno zabavljanje na vlado in vladni sistem. Rudeča nit pa je nemški šovinizem, nemška nespravljalivost in sovraštvo do Slovanov. Stranka, katera podpiše takšen hujskajoč pamflet, odpove se s tem možnostjo, da bi zopet v roke dobila državno krmilo. Kajti ona proglašaja boj na nož mej narodnostmi in zahteva hlapčevsko robstvo slovanskih narodov pod bičem nemške hegemonije. Nemci, ti ubogi Nemci, da so preganjani od Slovanov in so niti svesti svojega življenja, tarna hinavsko dr. Sturm, ki je sestavil adreso, da se jim krati ravnopravnost, tiškovna svoboda, volilna svoboda, vse Slovanom na ljubo. Celó proti nepostavnemu zatiranju in posilstvu ne najdejo več zadostne obrambe pri oblastvih. — Potem pretaka dr. Sturm znane krokodilske solze o nevarnosti za Avstrijo in zlasti za njeno

LISTEK.

Sredec in Plovdiv.

(Iz potopisa Louisa Legéra.)

II.

Plovdiv ali Filipopelj.

Vnanja podoba Plovdiva je jako originalna. Potnik že iz daleč zapazi mesto, ki leži v dolini, po kateri je mnogo gričev. Ta dolina je ograjena na severu in vzhodu od Balkanskih in Rodopskih gor. Mesto je malo vzvišeno, opira se na tri skale katere je že Lucijan imenoval tri akropole. Te skale imajo imena, katera so jim dali Turki. Najvišji je Džambas-Tepeh ali čarobna gora; druga je bližje Marice in se imenuje Nehet-Tepeh (gora prorokov); tretja je oddeljena od prve z globokim jarkom in se imenuje Sahat-Tepeh ali urna gora. Res se nahaja na njenem vrhu lesena ječa z uro, kar je jako redko v teh krajih. Poleg te piramide se vzdiguje bela piramida; to je spomenik v čast v poslednji vojni palim Rusom. Zastoj bi iskali v tem mestu kakega spomenika v spomin sultanovih podanikov, palih v borbah za jedinstvo otomanske države.

Mesto ima tri imena, ki so simbol treh narodnostij, ko so tu gospodovale v teku stoletja; Grki, katerih predniki so ustanovili to mesto, imenujejo je Filipopelj, Turki — Felibe, Bolgari pa Plovdiv. Točno določene narodne fiziognomije to mesto nema. Samo po sebi se razumeva, da je mesto bolgarsko, a mnogo se v njem tudi turški govori, grška naselbina je pa tudi precej številna in izdaja svoj časopis v grščini in francoščini. List pobija slovanska prizadevanja. Mestna oblast uraduje v treh jezikih.

Odkar je Plovdiv postal stolica avtonomne provincije in se preveril, da se mu ni več bati, da bi prišli klat bašiboziki, se je jako razširil. Okrog železniške postaje vzraslo je predmestje lepih vil, v katerih so se naselili skoro vsi evropski konzuli. Leseni z opeko kriti bazar ni brez nevarnosti zaradi ognja. Dolga ulica s polevropskimi poslopji, grškimi, armenskimi in turškimi hišami drži do Marice. Hitro tekoča in deroča ta reka ni za nikako plovbo. Poprej so dolgi vodovodi privajali vodo z gora, a sedaj so v razvalinah. Preveč let se je bila civilizacija odtegnila od tega kraja, in zato bode treba zopet mnogo truda, da se povzdigne. Vse tu-

kaj spominja, da je Carigrad in Srednjezemsko morje blizu. Sicer pa tu na vsakem koraku naletiš na francoske proizvode. Po francoski govore v „Grand Hôtel de Bulgarie“ in upliv francoščine se tudi čuti v bolgarskem narečju po upeljavi raznih novih besed, kateri prosti narod ne umeje in katere režejo uho jezikoslovca.

Plovdiv je videl mej svojimi zidovi mnogo narodov in vojsk; v njem živeli so po vrsti Makedonci, Slovani in Turki; v njem so bile turške vojske in vojske Rusov-osvoboditeljev. Zgodovina tega naroda je cela epična pesen; spomenikov pa v njem vendar malo naletiš. Sedež generalnega guvernerja je v konaku, kjer je bival nekdanj paša. Narodno sobranje našlo je zavetje v turškem hamamu. To sebranje ima bolj aristokratsko lice, kakor sebranje v kneževini. V sredci prevaguje narod, v Plovdivu inteligenca. — Sosedstvo s Carigradom in občevarje z grškim elementom bili so uzrok, da se je tu bolj povzdignila omika. Vender Legér prizna odkritosrčno, da se mu severni bratje vsaj v Sredci zdeli bolj vredni ljubezni, da so bolj Evropeci in manj orientanci.

vojsko, ako se ne postavi jez prodirajočemu Slovstvu.

„Ako bo pouk, pravi konečno adresa, do vseučilišča izljučivo slovansk in če se bode vsled tega ravno tako uredil uradni jezik, če bodo kandidatje državnih služeb in družih javnih uradov dosegli svoj cilj, ne da bodo znali dovolj nemški, kakor se že danes godi, potem bo že v prihodnji generaciji jednotno državno zakonodajstvo nerešen problem in konečno tudi jednotna organizacija in vodstvo vojske. Iz avstrijskega cesarstva pa bode postala slovanska federativna država, v kateri bodo Nemci na veke zaman klicali po ravnopravnosti.“ Grozno! zares grozno! da se nemškemu liberalcu morajo lasje jeziti samega strahu. No s takimi pretiranimi tiradami se ne doseže družega, kakor smehljanje, ker vsak dobro ve, da v njih ni niti trohice resnice.

Od tega odurnega proizvoda nemško-liberalne besnosti obrnemo se naposled do adrese gospodske zbornice. V njej ne nahajamo nobenih samostalnih mislij, temveč zgolj prepisavanje prestolnega govora. Toda tudi v gospodski zbornici so se oglašili stari birokrati in centralisti Hasner, Plener, Schmerling in Unger ter nasvetovali k brezbarveni adresi dostavek, v katerem izrečejo svoje prepričanje, da jednotnost in ozir na moč države po sedanjih izkušnjah ne dopuščata, da bi se še dalje postopalo po tiru narodnih in državnopravnih koncesij. Zares velika predrznost je govoriti o propadu avstrijske moči, katera je najhuje pešala vsled nesrečne politike Schmerlinga in tovarišev. Naj ti možje mirno uživajo svoje visoke plače in pokojnine, naj pa ne stopajo več v javnost, katera je njihova dejanja že davno obsodila. R i. p.!

Pogovor z gospodom Načovičem.

Dunajski dopisnik „Pokroka“ imel je pogovor z bolgarskim diplomatskim agentom Načovičem, ki sedaj biva na Dunaji. Na vprašanje, kako sodijo velevalsti o združenji Bolgarske odgovoril je Načovič, da vlasti dobro žele Bolgarskej. V združenji vidijo je naravno posledico razmer. Da bi katera velevalstij, ki so podpisale Berolinski dogovor, se upirala, tem manj misliti, ker se je združenje dovršilo mirno, ne pa s silo. Ta dogodjaj tudi za vlasti ni bil nepričakovan. Pripravljaj se je že sedem let in vsaki vladi je ta rešitev povoljna. Ta rešitev bila je zrela že dva dni po podpisani Berolinskega dogovora in bila bi se prej izvršila, ko bi se za to bila ponudila prilika. Rusija oficijalna in neoficijalna je prijazna združenju, kajti kot slovanska država in pokroviteljica Bolgarov mora odobravati vsak korak Bolgarske k samostojnosti in nezavisnosti. Nadalje je vprašal dopisnik, če je res, da je Turška pripravljena priznati zjedinjenje Bolgarov. Oficijalno še tega ni izjavila, odgovoril je diplomat, a verjetno je, da ne bode nasprotovala združenju, da se ogne večjim težkočam. Kar se tiče konference poslanikov, bavila se bode samo z bolgarskim, ne pa tudi srbskim in grškim vprašanjem, pa ta naloga se bode omejila le na to, da se dá formalna sankcija sporazumljenju, katero se bode doseglo s pogajanjem mej vlastni. Največ sta se pa

dopisnik in bolgarski državnik menila o razmerah mej Srbijo in Bolgarijo. Načovič ni tajil, da so odnošaji mej tema državama napeti, toda bolgarska ni nikdar gojila nikakega sovraštva proti Srbom in je njim iz srca privoščila njih vspehe. Da se v Bolgariji organizujejo čete proti Srbiji in da jih vlada podpira, to je vse izmišljeno, in spominja na pravljico mej volkom in jagajetom, ter ima samo namen, da bi se našel kak uzrok napasti Bolgarijo. Sploh so vsa poročila od srbsko-bolgarske meje jako nezanesljiva. Srbija bi morala v svojem interesu gledati, da se ne trošijo take laži, kajti Bolgarska je bila vedno Srbiji prijazna in jej še nikdar ni na misel prišlo, proti Srbom začeti kaj sovražnega. Mi smo Srbom privoščili iz srca nekaj bolgarskih vasij in veselili smo se, da so prišle pod slovansko vladu. Nas je vodilo načelo, da ne kaže zaradi nekaterih vasij spreti se, ampak da moramo vkupe držati. Koliko smo mi Srbom zaupali, kaže to, da ob vsej srbskej meji od Timoka do Pirota nismo postavili nikake straže. „Kake nasledke bi imelo, ko bi Srbi upali v Bolgarijo?“ vprašal je nadalje dopisnik. Načovič odgovoril mu je hitro: „Večno sovraštvo! Pomislite, da je vselej, kadar je kak slovanski rod kaj storil proti družemu slovanskemu rodu, navstalo veliko večje sovraštvo, kakor proti kakemu tujemu narodu. Le pomislite na Poljake in Ruse.“ Dopisnik je omenil govorice, da Srbija misli objaviti vojno. Načovič je odgovoril, da je to mogoče, Srbija ne more več nazaj, toda velikim nevarnostim se razpostavi, ako začne vojno. Turčija zbrala je največ svojih čet na srbskej meji in mobilizuje proti Srbiji še nove čete. Šanse Srbije, katera bode, mimogrede omenjeno, oslala osamljena, ko bi bila tepena, kajti niti Rusija, niti Avstrija, niti Nemčija ne bodu ničesar storila, ko bi sama kaj začela, v balkanskem vprašanji brez dovoljenja družih dveh, so take le: Srbija more več zgubiti nego pridobiti, v najugodnejšem slučaju bi se morala zadovoljiti s status quo ante. Na vprašanje, kako misli bolgarski narod urediti sedaj razmere v Bolgarskej, je odgovoril Načovič, da Bolgari žele skupno upravo, skupno ministerstvo in skupno narodno zastopstvo. Turkom bi še vedno davek plačevali. Ko bi se dovolilo zjedinjenje, sklicalo bi se veliko narodno sebranje iz obeh Bolgarij, da izdela ustavo. Navadno sobranje bi zborovalo jedenkrat v Sredci, jedenkrat v Plovdivu. Z jedno besedo, Bolgari želé, da se razmere severne Bolgarske razširijo tudi na južno Bolgarsko. Stolica bi pa ostal še vedno Sredec. Nazadnje jo pa Načovič še razkladal dopisniku razmere mej knezom in bolgarskim narodom. Knez je povsod priljubljen. Ljubi ga prebivalstvo v Bolgariji in Rumeliji, bolgarsko in mohamedansko. Poslednje mu je hvaležno, da z njim tako prijazno postopa ter je varuje. Prihod kneza v Plovdiv je pomiril mohamedansko prebivalstvo in pri njem zaupanje vzbudil v bolgarsko vladu. Le tako se je moglo zgoditi, da se mohamedansko prebivalstvo ni upiralo proti zjedinjenju. Ko ne bi bil prišel knez v Plovdiv, uprlo bi se bilo morda mohamedansko prebivalstvo in bolgarske sile bi morda ne bile mogle zatreti tega upora. Na poslednje vprašanje ali se bode vprašanje o združenji mirno rešilo, od-

govoril je Načovič: „Mi imamo malo upanja in reči moram, da še to upanje vedno bolj gine.“

Utrjanje trgovskih terjatev v Srbiji.

„Austria“, zbirka zakonodavstva in statistike v obrti, trgovini in plovstvu, priobčuje v snopiči z dne 25. septembra 1885 jako znamenit članek g. dr. pl. Stephani-ja, c. k. konzula v Belemgradu, ki je vreden, da ga dobro proumijo vsi avstro-ogrski trgovci. Te novine bi ne utegnile biti mnogo poznane našim slovanskim trgovcem, ker pa je članek prevažen posebno onim, ki trgujejo v Srbijo, podajamo ga tu sovršnega našim trgovcem, gorko priporočevaje ga v proučenje. Dr. pl. Stephani govori o: utrjanji trgovskih terjatev v kr. srbskih sodiščih sledeče.

Naši trgovci se često pritožujejo, da ima avstro-ogrska trgovina v srbski kraljevini težavnosti, ki ovirajo obveljavanje pravice v srbskih sodiščih. Take tožbe se sploh čujejo. Ako pa reč natančneje raziskujemo, se navadno pokaže, da so bili srbski trgovci poznani kot slabi ali kot zvijačniki, in kot taki nekreditivni. Po sklepu pogodbe s Srbijo za varstvo prava z dne 6. maja 1881 avstro-ogerski trgovci v utrjevanji pravic trgovskih in meničnih terjatev po natančni poizvedbi nemajo družih bistvenih težavnosti nego take, ki izvirajo iz inozemcem večidel še neznanih posebnosti srbskega prava in iz kaj obširne in drage sodne ravnave. Prav jednake težavnosti so pa tudi v prometu z družimi mnogo naprednjimi deželami, in, za primer, mora že za precej veliko svoto iti, da se avstro-ogerski trgovec odloči, pravdati se pri angleških sodiščih. Težavnosti, v katere avstro-ogerski trgovci v Srbiji pridejo, ne izhajajo tedaj iz pravne negotovosti v deželi, nego največ iz tega, da avstro-ogerski trgovci strežejo le malo dobrim in po največ najslabšim naročnikom ter se prav poučijo o njih še le potem, ko je že prepozno. To pa je v zvezi s slabo uredbo naše vnanje trgovine in z nedostatnostjo agentstva. Tvrške, ki so zašle v težavnosti in potrebujejo pravne pomoči, obračajo se potem često do poročništva proseč nesodnega posredovanja, deloma, ker imajo krivo pomisel o oblasti poročništva, deloma ker ne poznajo nobenega zanesljivega odvetnika, nekaj pa tudi ker želijo prihraniti si sodne in odvetniške stroške. Iz raznih uzrokov poročništvo ne more v vseh naprošenih slučajih posredovati; pa če tudi posreduje, se sploh nič ne doseže, kajti dolžniki, ki niso skoro nikdar vrste poštenih, verotrčnih trgovcev, prav dobro vedo, da poročništva nemajo nikakeršne izvršilne oblasti, in če tudi od konzulskega pandura poziv vzprejmo, ne pridejo na dan. Poslednjič stranki vendar ne preostaja družega, nego pravdati se; toda mej tem je minolo mnogo časa, dolžnik je bil opominjan in če se ga more po em še izslediti, so vendar vsi boljši zastavni predmeti že pospravljeni.

Ti uzroki silijo poročništvo v Belem gradu, da odsvetuje avstro-ogrskim trgovcem prositi je navidezno tako cenega in ugodnega konzulskega posredovanja. Iz tega pa tudi postoji potreba, da se strankam pomore najti odvetnika ter je obvarovati nedostojnih taks in stroškov. C. k. poročnik v Be-

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

XII.

Vojteh se usede po malem na podano mu sedalo in založnik mu gleda zvedavo v obraz, ki je v zadregi.

Baš ko hoče gost usta odpreti, preliti ga Brzobohaty: „Danes imamo jako lepo vreme, ni res?“

„Res je lepo danes.“

„I no, pričinja se najkrasnejši del leta. Kakor nalašč za vas, srečni gospodje, ki sanjariate o smaragdovem kotu mlade zemlje in tako dalje tam, kjer vidimo mi ostali smrtnici samo peteršilj za juho. Ste že videli danes vrt?“

„Se nisem bil tam.“

„No, lahko prenehate za jedno uro svoje delo in prekopljite tam zadnje tri gredice. Takovo telesno pregibanje dé vam prav dobro. Ste že mnogo zdravejši, odkar ste stopili v mojo hišo. Kaj sodite o poslednjih zborovih sklepah?“

„Nisem čital novin. Prišel sem —“

„Ah, želite da vam izposojam novine. Z veseljem. Emilka!“

„Nikakor, hotel sem —“

Emilka se pokaže pri dverih.

„Niste prišli po novine?“ pravi Brzobohaty. Danes so jako zanimive. Lahko je prečitati. Emilka prinesi — ali počakaj, grem sam po nje. Ti pa ostani tu, usedi se sem le in uredi te knjige na mizi.“

Brzobohaty vrne se z novinami in podavši je Vojtehu pravi: „Tu so. Toda usedite se! Zakaj tako hitite? Morda bi mogli nekoliko Emilki — nikakor, prekopljite te štiri gredice. Prepuščam za danes in jutri vrt popolnem vaši skrbi — ne bodem doma.“

Vojteh se poslovi z novinami.

„A posetite me zopet kedaj. Le posetite. Nimam nič proti temu. Lahko se skupaj pogovorimo.“

Vrnivši se zopet pod zemljo jezil se je Vojteh nad svojo zadrego, za koje je zamudil pri Brzobohatem ugodni trenotek, da bi izgovoril svojo željo. Pred Emilko pa je kar ni mogel povedati. Na to premišlja dolgo, kako bi popravil hibo. Konečno pride mu na misel, da bi morda mogel posetiti godbina orodja milega knjigovodje; ta ima v svojem oskrbništvu zakladnico in mogoče, da ga je Brzobohaty pooblastil z izdajanjem manjših plačil.

Po tem premisleku stopi Vojteh po operelih

stolbah do romantiškega črnega prizidka, v kojem je bival knjigovodja z malo svetilko.

Dasi je bil Vojteh že nekoliko z njim sprijaznen, razodel mu je vendar s pomislekom in jecljanjem svojo okolnost.

Piščalec upiral je nanj nekaj časa molče odkritosrčne modre oči in se igral, tudi v pomisleku, z belkastim mahom na bradi.

„Zakladnico imam seveda v oblasti,“ reče mu čez nekaj časa zategnjeno. „Tukaj je.“

Pristopi k malemu železnemu zaboju v kotu, odpre jako tajno in umetno ključavnico in vzdigne pokrov; nič ni vabil noter natančni pogled štirih rdečih pobarvanih sten in baš takega dna.

„Kakor vidite,“ nadaljuje knjigovodja, „zeva od tod goia praznota. Gospod Brzobohaty vzprejel me je kot knjigovodjo in zakladnika in uložil sem v primeri z drugim uradom dosti visoko kavcijo v gotovih denarjih v njegove roke. Toda mimo te uloznine nisem obdržal ničesar, kar bi še zaviselo od mojega zakladniškega urada. Šef je proglasil, da bode po tem sam oskrboval dotične stvari. Sicer je pa pomoč lahka. Dam vam teh pet zlatov za prijatelja iz svojega in kadar se šef vrne, poprosite ga lahko za založnino in mi vrnete te denarje.“

(Dalje prih.)

lem gradu, dr. pl. Stephani, priobčuje tedaj v to svrhu v sledečem vrsto določb in nasvetov, ki so važni pravice iskajočim v srbskih sodiščih, in priporoča tudi odvetnika, s katerim je za njegove zasluške in zajme pogodil cenovnik, ki je mnogo nižji od v Srbiji običajno odmerjenih.

Prošnje za imenovanje srbskih odvetnikov na c. k. poročništvu v Belemgradu se tako množijo, da sem primoran, vsem pojedinim vprašanjem s sledečim razglasom odgovoriti. Mimo tega zaprosuje se c. kr. poročništvu po avstro-ogrskih obrtnikih in trgovcih malo ne vsaki dan, naj bi opominjalo zamudne dolžnike, skušalo pogoditi se nesodno, poiskalo baje zatajeno premoženje i. d. v. Ker c. kr. poročništvu terjatev, ki naj bi jih izterjalo, ne more prej presojati, so li odmerne in pravične, prigodilo se je, žal, da so se take terjatve, v katerih je poročništvu v resnici posredovalo, pozneje skazale celo neopravičene ali pa le deloma pravoveljavne. Često se tudi primeri, da dolžniki, posebno če niso avstro-ogerski državljani, že konzulskemu pozivu ne slušajo. Moram torej, sicer brezplačno, pa tudi po največ celo brezvsepešno posredovanje c. kr. poročništva odsvetovati, in se navadno bolj gotovo in bolj naglo doseže svoj namen, ako se koj obrne do kakega odvetnika, ki je tudi od kr. oblasti pripoznani zastopnik strank že po poklici.

Dajem tedaj udeležencem na vedo, da je bil Belgradski odvetnik gosp. Mihael Georgčević (naslov: Belgrad, Obeličev Vénac) s pismom z dne 22. februarja 1884 št. 384 pravnim zastopnikom c. k. avstro-ogrškega poročništva poverjen in kot tak po c. kr. ministerstvu cesarske hiše in vnanjih zadev dne 8. marcija 1884 šte. 5060/10 potrjen.

(Dalje prib.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. oktobra.

Danes se začne v **državnem zboru** adrešna debata in bode trajala 4 dni. V sredo že neha zborovanje in zbor se zopet snide v drugi polovici januarja. Mej tem bosta zborovali delegaciji in deželni zbori.

V **delegaciji** so izvoljeni sledeči poslanci: za Česko delegati dr. Rieger, grof Deym, baron Nadhorny, dr. Matuš, Adamek, dr. Greg, Jireček, Hlavka, Šindler in dr. vitez Meznik, namestnika Hevera in Fišera; za Dalmacijo delegat dr. Klaič, namestnik dr. Bulat; za Galicijo delegati vit. Chrzanovski, Alfonz vitez Czajkovski, dr. Czerkavski, vitez Javorski, dr. vitez Madejski, dr. Smolka, Hausner, namestnika dr. vitez Zatorski in vitez Jasinski; za Dolenjo Avstrijo delegata grof Brandis in vitez Hayden, namestnik Zehetmayer; za Solnogradsko delegat Lienbacher, namestnik dr. Fuchs; za Štirsko delegata dr. Kraus in dr. Heilsberg, namestnik dr. Derschata; za Koroško delegat pl. Pacher, namestnik Ritter; za Kranj-ko delegat grof Hohenwart, namestnik Klun; za Bukovino delegat dr. Grigorcia, namestnik Lupul; za Moravsko delegati vit. Chlumecky, Adolf grof Dubsky, dr. Sturm in dr. Fanderlik, namestnika Schmidt in dr. Kusy; za Šlezijo delegat dr. vitez Demel, namestnik baron Beer; za Tirolsko delegata dr. pl. Bertolini in Greuter, namestnik dr. Kathrein; za Predarlško delegat dr. Oeltz, namestnik Thurnher; za Istro delegat dr. Millevoi, namestnik De Franceschi; za Goriško delegat dr. Tonkli, namestnik Valussi; za Trst delegat pl. Burgstaller, namestnik vitez Vucetich.

Vnanje države.

Zadnji čas so se razmere za **Bolgare** na slabše obrnile, kar je bolgarski narod jako potrlo. Turčija je sicer bila že pripravljena priznati zjedinenje. Ker so se pa vlasti tako dolgo posvetovale in je Turška zaradi negotovosti morala mobilizovati, zato sedaj neče, da bi mobilizacija bila zastoj. Poskusila bode neki ustanoviti prejšnje razmere v Rumeliji. — Ker proti nevarnost Bolgarom, prizadeva se neki vlada na vsak način sporazumeti se s Srbi. Govori se celo, da so Bolgari sami pripravljeni odstopiti nekaj krajev Srbski. Zdaj je še samo vprašanje, ali pa bodo Srbi s tem zadovoljni. Toliko pa Bolgari ne morejo odstopiti, da bi se ustanovilo prejšnje razmerje moči in velikosti mej Bolgarsko in Srbsko, kakor v Belemgradu žele. Vidinski okrog bi Bolgari radi dali Srbiji in ta je tudi po etnografskih razmerah srbsk, ne pa bolgarsk.

Srbija še baje ne začne tako hitro vojne, kakor se je mislilo. Odpustila je sedaj celo nekaj vojakov, kateri se neobhodno potrebni za gospodarstvo na svojih domih, za nekaj časa na dopust. Več prostovoljcev je tudi odpustila. Poslednjim pa morda tudi ne zaupajo, da ne bi se pri kakaj priložnosti uprli proti vladi. Zategadelj je bolje, da se jih znebe, nego bi jim dali orožje v roke, da je morda porabijo proti vladi. Nek ogerski list trdi, da je izvedel iz prav zanesljivega vira, da Srbi ne bodo začeli vojne s Turčijo, ampak z Bolgarsko.

Prilastiti si namreč mislijo velik del severne Bolgarske. To je tudi verjetno, ker kakor se da iz iz raznih poročil iz Belega grada posneti, srbskej vladi ni toliko za povečanje svoje države, kakor za to, da se bolgarski živelj bolj ne ukrepi na Balkanu nego srbski. Bolgari so namreč jako marljiv, delaven in po omiki hrepeneč narod, zato se pa Srbi boje, da se ne bi njih upliv vedno bolj širil, srbski pa manjšal. Že pod turškim izesom so Bolgari imeli, ne le dobro urejene ljudske, temveč tudi srednje šole, kar pa mej Srbi, živečimi pod turškim izesom ni opazovati. Srbija vidi v zjedineni Bolgariji močnega tekmeca, ki bi jej utegnil škodovati zlasti v narodnogospodarskem oziru. Ko bi bilo Srbom za povečanje svojega ozemlja in bi jih ne vodilo sovraštvo proti bratovskemu narodu bolgarskemu, bili bi z veseljem pozdravili zjedinenje Bolgarov in sami porabili to priložnost, da si prisvoje Staro Srbijo. Bolgarski ministerski predsednik je sam ponudil Srbom zvezo proti Turčiji. Zjedinenim Srbom in Bolgarom bi se Turčija ustavljal ne bi upala. Vlasti bi pa potem tudi bile rade privolile zjedinenje Bolgarske in povečanje Srbije, da bi se le ohranil mir. Na status quo ante bi niti mislile ne bile. Ker so pa Srbi sovražni proti Bolgarom, so pa vlasti dobile upanje, da se bode dalo zopet ustanoviti prejšnje stanje. Kaj bode imela Srbija od tega, ako začne boj z Bolgarijo? Zjedinenje Bolgarov utegne za sedaj preprečiti, pridobila pa bode le majhen del bolgarskega ozemlja, Vidinski okrog namreč. Da dobi ta okrog Srbija, proti temu bi ne nasprotovala niti Rusija. Ko bi pa Srbi hoteli še kaj več Bolgarske prisvojiti, uprila bi se temu Rusija in to bi utegnlo biti začetek daljših homatij na Balkanu. Da pa Rusom ne dajo povoda mešati se v balkanske zadeve, napele bi pač vlasti vse sile, da odvrnejo Srbsko od daljšega prodiranja v Bolgarsko.

Ruska vlada je prepovedala praznovati petindvajsetletnico osvobođenja kmetov. Še celo slovenska božja služba se ne bode smela opravljati v ta dan. Vlada se namreč boji, da ne bi nihilisti te slavnosti zlorabili za svoje namene.

V vzhodni Aziji preti vojna sedaj mej **Birmanci** in **Angleži**. Birmanski kralj odgovoril je na neko pismo vrhovnega komisarja britanske Birme, ki se tiče nekega prepira mej birmansko vlado in angleškim društvom „Bombay-Burmah trading association“, jako razžaljeno in odločno izrekel, da se o tem več ne pogaja. Angleški vrhovni komisar prosil je, da mu pošljejo 8000 vojakov, potem bode pa birmanskemu kralju poslal ultimatum. Birmanci se že pripravljajo na boj in utrjujejo svoje meje. Ker je Birma precej velika država in prebivalstvo jako vojevito, utegnejo se Angleži zaplesti v dolgo vojno, ki jim bode jednake težave delala, kakor Francozom tonkinška ekspedicija.

Dopisi.

Iz Ptuj 15. oktobra. (Poddružnica sv. Cirila in Metoda. Mariborsko učiteljsiše. Slovenščina na štirirazredni nemški dekliški šoli v Ptui. Spomenik.) Veleimennitna družba sv. Cirila in Metoda je pričela svoje delovanje tudi na spodnjem Štajerskem in sicer v starodavnem Ptui. Na poziv pooblaščenca ustanovnega odbora družbe sv. Cirila in Metoda so se v torek 13. t. m. sešli Ptujski rodoljubi brez razlike stanu v „Narodnem domu“ ter ustanovili „Poddružnico Ptujsko“, broječo dosle 13 ustanovnikov in 17 letnikov, katero število pa se še bode zdatno pomnožilo. V podružnično načelništvo so voljeni duhovniki in posvetnjaki, in s pohvalo nam je omeniti vrle Ptujске dubovščine, ki se za našo slovensko šolsko družbo zelo zanima, kar je dokazala s tem, da je vsa deloma kot ustanovnik deloma kot letnik mej njene družbenike pristopila.

Naj bi bili vrli duhovniki Ptujski v posnemo in spodbujajo svojim tovarišem na deželi, da bi se tudi oni z isto ljubeznijo in domoljubnim ognjem poprijeli započete delo ter oklenili se velevažne družbe sv. Cirila in Metoda —, izvestno ne bode župnije na vsem spodnjem Štajerskem, kjer se ne bi osnovala kaka podružnica. Bog živi in blagoslovi „Poddružnico Ptujsko“!

V „Slovenci“ smo čitali te dni, da je naš neustrašeni državni poslanec, veleč. g. Božidar Raič, sestavil neko interpelacijo glede Mariborskega učiteljsiše, a jo na pritisk ostalih slovenskih državnih poslancev radi spremembe njene oblike odložiti moral. Mi Ptujski Slovenci smo o nujnosti in ostriosti napominane Raičeve interpelacije do čista preverjeni ter obžalujemo, da je moral naš Raič „brusiti“ in da se hoče interpelaciji vsa ostrina opiliti in odključiti. Z večnimi in vednimi ozir se doseže malo, k večjemu kaka „kavalirska beseda“ in koliko ta velja, nam priča Mariborsko učiteljsiše.

Znan je slovenskemu občinstvu ukaz ministra za uk in bogočastje glede pomnoženja ur za sloven-

ščino in izpitnega učitelja za ta predmet na Mariborskem učiteljsiši. Vsi smo mislili, da smo se znebili na veke vekov dozdanega učitelja slovensčine, veroučitelja gosp. Janežiča, in pričakovali smo, da bode omenjeni strokovnjak izstopil iz izpraševalne komisije za meščanske in ljudske šole štajerske, a kako smo se varali! Visoki deželni šolski svet štajerski je ukazal, ker ima profesor slovensčine kot šolski nadzornik odpust, da ima še omenjeni iz slovensčine neizprašani Janežič zanaprej v IV. in III., a v II. in I. tečaji neki podučitelj na trirazredni slovenski ljudski šoli v Karčovini slovensčino poučevati.

Zares slovenski narod je pohleven in krotak, a še pohlevnejši in krotkejši so njegovi zastopniki. Kako že pravi Tugomer: „trd, neizprosen“ itd.??

Na štirirazredni nemški dekliški ljudski šoli v Ptui je učenkam na prosto voljo dano, učiti se slovensčine ali telovaditi, ker je telovadba vsled šolske novele na ljudskih šolah neobvezni predmet. Kakor druga leta, se je tudi letos za pouk slovenski premnogo učenk oglasilo. Da se nam je nadejati izvrstnega vspeha, ljameči nam učiteljska moč sama s svojo temeljitostjo, ki nemški „Oberlehrer“ prelaga v slovenski „goručitelj“. Sapienti sat!

Naš prerano umrli in nenadomestljivi Ivan Urbanec dobi na svoj grob na Ptujskem nemškem pokopališči spomenik z napisom:

„Zdaj ko prerana te gomila krije,
Žaluje dom, ne zabi te nikoli.“

Domače stvari.

— (Volilcem veleposestnikom na Goriškem) najtopleje priporočamo, da jutri glasujejo za gospoda **dra. Antona Gregorčiča**.

— („Národna tiskarna“) Vlada je potrdila nova pravila delniškega društva „Národne tiskarne“. Ker se po novih pravilih skrči število odbornikov od petnajst na sedem, sklenil je upravni odbor, sklicati izredni občni zbor, da izvoli nov odbor. Občni zbor bode v četrtek 28. oktobra. Naj se ga gg. delničarji udeleže vsaj v tolikem številu, kolikor je po pravilih treba za sklepčnost, namreč deset delničarjev, ki zastopajo najmanj 100 delnic.

— (Osobne vesti.) Gosp. dr. Josip Šuc, nadžupnik v Šmartinu pri Slov. Gradci, imenovan je dekanom in knežskof. duh. svetnikom. — Gosp. Fran Podgornik odpeljal se je včeraj na Dunaj, da za nekaj časa prevzame uredništvo „Parlamentar-a“. — Umirovljen je g. Štefan Wrus, glavni davkar v Ljubljani. Služboval je 44 let.

— (Naučno ministerstvo) dovolilo je, da se na tukajšnje gimnazije četrtem razredu otvori tretja paralelka in ustanovi za to potrebno suplentsko mesto. Pri tej priliki opomnimo, da nam nedostaje slovenskih „zgodovinarjev“ in da se morajo suplentska mesta, ker ni domačinov, odajati Nemcem. To naj bi uvažali naši gg. velikošolci.

— (Umrli) je včeraj zjutraj umirovljeni mestni ekonom g. Anton Podkrajšek v 82. letu svoje dobe. Služil je pri magistratu nad 53 let in zadnji čas oskrboval je mestno graščino Tivoli. Kot mestni ekonom bavl se je tudi mnogo z Ljubljanskim barmem. Dasi ni bil večak, storil je vender kakor je vedel in znal in delal po svoji moči in kolikor so mu sredstva dopuščala. L. 1856 bil je odlikovan z zlatim križem za zasluge, l. 1876., ko je prenehala takozvana „Morastentsumpfungskommission“ pa z zlatim križem za zasluge s krono. Mnogo let oskrboval je tudi Codellijeva posestva. Naj v miru počiva!

— (Domača umetelnost.) Gosp. Ludovik Grilec razstavil je v oknu g. Kolmanove prodajalnice jako dobro zadet portrét g. Souvanove hčerke, pri Giontini pa sliko, ki predstavlja Murano pri Benetkah. Gosp. Grilec odpotoval je v Benetke nadaljevat svoje študije. Ko bi hotel kdo pri njem kako sliko naročiti in ga s tem podpirati, naj piše pod naslovom: Lud. Grilec pittore St. Catarina Calle, Rochetta Ramo Molino Nr. 3777 — Venezia.

— (V ravnateljstvu tiskarne sv. Cirila v Mariboru) so gg.: M. Berdajs, trgovec, dr. I. Glančnik, odvetnik; dr. I. Križanič in Fr. Ogradi, kanonika, dr. I. Mlakar, profesor. Predsednik je dr. Križanič, blagajnik dr. Mlakar.

— (Obsojen žid.) Danes je bil zatožen pri deželni sodnji 32 letni vinski agent L. Deutsch iz Gradca, zaradi hudodelstva tatvine in poneverjenja.

Začetkom meseca februarja 1884 bil je Deutsch v gostilni Marije Železnikar v Trziči. Gostilničarka pokazala mu je zlati prstan z dragim kamenom okovan v vrednosti 52 gld. Mej pogovorom pa je utaknil Deutsch prstan v žep in jo iz Trziča popihal. V jeseni l. 1883 je v gostilnici Josipa Goloba v Kranji ukradl na mizi ležeč žepni nož v vrednosti štirih goldinarjev in hitro zbežal iz Kranja. 21. decembra 1883 pa je židu Deutschu gostilničarka Marija Jalen v Kropi dala 58 gold. 82 kr., da bi ta denar oddal za poslana vina trgovcema Haar in Ipolyi v Budimpešti, a Deutsch je dobljeni denar poneveril. Zatoženi žid Deutsch je jako elegantno oblečen in aroganten, kar mu pa ni nič pomagalo. Obsojen je bil na dva meseca ječe, poostrene vsaki teden s postom.

— (Konjsko meso) bode v kratkem tudi v Ljubljani na prodaj, kakor je že dlje časa po drugih mestih, n. pr. v Mariboru, Gradci in na Dunaji. Nek mesar uložil je pred tedni prošnjo pri mestnem magistratu, naj se mu dovoli klanje konj in prodaja konjskega mesa. Ker ni priložil spričevala sposobnosti, se mu je prošnja odbila. Prosilec bode pa baje v kratkem dokazal svojo sposobnost in potem dobil tudi dovoljenje. Da bi pa s konjskim mesom v Ljubljani napravil kaj kupčije, o tem zelo dvomimo.

— („Ljudske knjižnice“) izšel je 19. snopič. Vsebina: Beneška svatba. Historična povest. Po českem „Jihu“ preložil L. G. Podgoričan. Snopič stoji samo 6 krajc., po pošti 8 kr. — Vsi dosedaj izšli snopiči se še dobivajo. „Ljudsko knjižnico prevzel je sedaj g. Lav. Kordež, urednik in založnik v Mariboru, Šolske ulice št. 2 v lastno zalogo in režijo.

— (Trgatev na Štajerskem) je deloma že končana, deloma se pa šele vrši. Sploh se pritožujejo, da je letos malo vina, tembolj pa povsod hvalijo izvrstnost letošnje kapljice. V Slovensko-Bistriških vinogradih kaže mošt 18—20° sladorja, kisline pa veliko menj, ko v navadnih letinah. Cena novemu vinu je pri Mariboru in Bistrici po 7—8 gld. vedro. Iz Ljutomera pa se sliši, da se trsni mošt od preše prodaja po 13 do 15 gld. vedro.

— (Slive in jabolka) prodajajo se okolu Ptuja jako ceno. Štrtinjak (10 veder) sliv plačuje se po 9, po 8, da celo po 6 gld., jabolk štrtinjak pa po 4—5 gld.

— (Nova pošta) otvorila se je danes v Št. Marjeti na Dolenjskem. Ta pošta ima vsakdanjo zvezo s Št. Jarnejem.

— (V Vojniku) je nova žandarmerijska postaja, h kateri spadajo tudi občine Doberna, Novacerkev, Frankolovo, Šmartin v Rožni dolini itd.

— („Bratoščina hrvatskih ljudi v Istri“) imela je 6. dan t. m. svoj redni občni zbor, kateri je otvoril g. dekan Turak s primernim nagovorom. „Matica Hrvatska“ pristopila je društvu kot utemeljiteljica s 100 gold., poslanca Luginja in S. Jenko podarila sta Ljubljanski srečki, kanonik Gajdek 25 gold. Bratoščina je dosedaj 150 siromašnim dijakom dala 3020 gold. podpore, v preteklem letu pa 31 prosilec 530 gold. Članov utemeljiteljev ima 39, letos upisali so se 4 novi. Dohodkov bilo je 2.715 gold. 89 kr., troškov pa 2.237 gold. 20 kr., premoženja pa je 5.725 gold. 53 kr. Prejšnji odbor potrdil se je vnovič aklamacijem.

— (Duhovske spremembe v Tržaški škofiji.) Premeščeni so gg.: D. Bullo v Trst k sv. Jakopu za duh. pomoč; Janez Mahnič od svetega Jakoba v T. v Kostabono za administratorja; Al. Mahorič, iz Videmske nadškofije, iz Boljunca v Drago; Jan. Mlakar iz Pazina na subsid. v Novake; Fr. Mujesan, od sv. Jakoba v T. k. Mariji pomočnici ravno tam; Bern. Sever k sv. Jakobu v Trst; Ant. Notar iz Drage v Klanec; Jan. Svet s Klanca v Rimanje; Peter Franceschini, začasno sekulariz. iz reda sv. Frančiška, za adm. v Kostanejo; Fran. Fonda za šolskega učenika v Griz. zavod v Kopru; Janez Slavec, bogoslovec je imenovan špirituval in naučni prefekt v deškem semenišči v Trstu; g. J. Ivanič prejel je subdijakonstvo in dijakonstvo. Umrli so gg.: 2. t. m. P. Adeodat Tupole, kapucin in začasni koop. v Milah; 6. t. m. Jan. Kravanja, iz Goriske nadšk., v Barki; Lor. Zarotti, mašnik še le od sušca t. l., v Umagi.

— (Mestna župnija v Slov. Gradci.) katero začasno oskerbuje g. Davorin Trstenjak župnik v Starem trgu, razpisana je do 18. novembra.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Inomost 16. oktobra. Jadno naraščajoči In, Adiža in stranske reke pretrgale so na več krajih železnico in preprečile promet. Na južnem Tirolskem več krajev preplavljenih, na raznih krajih uporabljajo se vojaki v pomoč.

Carigrad 16. oktobra. Deklaracija, ki so jo vlasti izročile Porti in bolgarski vladi, nalaga odgovornost za vsakeršno agitacijo voditeljem bolgarskim ter pozivlje Bolgare, naj ne koncentrujejo vojakov ob meji in ustavijo oboroževanje.

Budimpešta 16. oktobra. „Nemzet“ piše: Akoravno se agitatorjem „Romaniae irredentae“ ni posrečilo, da bi bili rumunsko prebivalstvo na Sedmograškem naščuvali, je vendar vlada odredila nekoliko naredeb, da se vsako motenje miru prepreči.

Uspešni pokladki. Odprte rane vsake vrste, pri sajenju otekline, ulesa ozdravi naglo Moll-ovo „Francosko žganje in sol“. V steklenicah po 80 kr. Po poštnem povzetju razpošilja vedno A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 8 (11—7)

Tržci:

15. oktobra.

Pri stozari: Tumelli, Levith z Dunaja. — Bervar, Schulz iz Rudolfovega. — Walzer iz Budimpešte. — Bo lagy, Wesely z Dunaja.

Pri valuti: pl. Wurmb z Dunaja. — Deutsch iz Linca. — Magyar z Dunaja. — Dr. Kosjek, Guggenberger iz Grada. — Wohl z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
15. okt.	7. zjutraj	740.23 mm.	10.2° C	z. szh.	dež.	0.1 mm.
	2. pop.	741.27 mm.	14.4° C	sl. szh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	742.02 mm.	12.4° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura 12.3°, za 0.7° nad normalom.

Vremensko poročilo 15. oktobra. Na severu in vzhodu je močen, precej enakomerno razdeljen zračni tlak, ki se hitro širi proti vzhodu. V Avstro-Ogerskeje kaže barometer od 761 mm. na zapadu do 772 mm. na vzhodu. Na jugozapadu Evrope in na zapadu Sredozemskega morja zračni tlak jako nizek celo pod 752 mm. Vetrovi so največ slabi in vlečejo z vzhoda in zapada. Nebo v več krajih oblačno in na jugu deževno. Na vzhodu Evrope in v Avstro-Ogerskeji se je temperatura povečala. Ob 7. uri zjutraj se poročila: V Parizu 10.9, Biarri 7.5, Toulonu 12.2, Brestu 7, Seilly-ji 10, Kodanji 6.2, Stockholmu 5.8, Peterburgu 9.1, Moskvi 10, Varšavi 8.3, Berlinu 9.4, Monakovem 6.7, Curihu 6.8, Genfu 7, na Dunaji 11.7, v Bukareštu 15.1, v Periu 19.9, v Sulini 18.4, v Odesi 13.4, v Rimu 24.2, Napolji 24, na Malti 25, v Gleichenbergu 10.6, Opatiji 16.8, Gorici 12.5, v Boznu 9.4, v Luga-u 7, Pragi 10.3, Levovu 12.1, Bregenci 4.7, Ischlu 11.4, v Unghvaru 15, Sibiriji 11.5, Pansovi 19.2, (včerajšnji maksimum 26), Serajevu 10.4, Lesini 24.5, Poli 19.5, Rivi 10.6 in Obergipflu 5° C. Jadrijsko morje se lahko giblje. V Planinah gorskih južni vetrovi. — Pričakovati je vzhodne in južne vetrove, jasno in gorko vreme.

Dunajska borza

dné 16. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	80 gld. 60	kr.
Srebrna renta	81	25
Zlata renta	108	35
5% marena renta	97	86
Akcijske narodne banke	853	—
Kreditne akcije	277	25
London	125	66
Srebro	—	—
Napol.	9	97 1/2
Č. kr. cekini	5	94
Nemške marke	61	75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
4% državne srečke iz l. 1864	100 gld	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	50
Ogrska zlata renta 4%	96	20
„ „ papirna renta 5%	89	20
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	40
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	70
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gld.	174
Rudolfove srečke	10	17
Akcijske anglo-avstr. banke	120	94
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	182	—

Majhen rujav „Rattler“,

ki sliši na ime „Skis“, se je zgubil. Kdor ga odda v Cerkvenih ulicah (v Trnovem) št. 21, dobi primerno nagrado. (604)

Strojarnica za usnje.

Že veliko let obstoječa, v najboljšem stanu, preskrbljena z vsemi pripravami (orodjem) za več delavcev, se daje zaradi nepričakovane smrti o novem letu pod dobrimi pogoji za več let v najem. Zraven je tudi v zalogi več sto mtr. centov suhaga česla ter se tudi povedo mnogotere zanesljive firme, s katerimi je lastnica že več let v kupčijski zvezi.

Več o tem se zve pri lastnici, gospodični Ciliji Malj v Trziči, št. 141, Gorenjsko. (599—3)

Cesarsko, marcno in Bock-pivo

iz pivovarne

bratov Koslerjev

(6—42)

priporoča

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. MAYER-jeva

trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Marijinceljske

kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenost, kisloto, podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnuš in bljuvanje, da glava ne boli, (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vratu, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 Kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na Dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli, lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani. V Reki: lekar Ant. Mizzar.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besede: Echte Marijinceljske Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobne vtisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznani, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (90—36)

Naznanilo prodajalnice.

S tem si usojam uljudno naznanjati, da sem na tukajšnjem trgovišči otvoril pod trdko

C. NASTRAN

prodajalnico za sukneno, platneno in manufakturno blago.

Z izbornim lepim blagom in nizkimi cenami nadejam se pridobiti si zadovoljnost svojih kupovalcev in najlepše priporočam se s tem zagotovilom častitim prebivalcem našega mesta in okolice.

V Kamniku, dné 10. oktobra 1885.

(594—3)

KORNELIJ NASTRAN.

v elegantnej obliki priporoča po ceni
„Narodna Tiskarna“
v Ljubljani.

VIZITNICE